

 Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

Temaer (<https://www.historie-online.dk/temaer-9>)

(/)
HistorieLab (<https://www.historie-online.dk/historielab>)

Arkiv (<https://www.historie-online.dk/arkiv>)

Bliv medlem (<https://www.historie-online.dk/bliv-medlem>)

 (/) > 1700-årene (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene>)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> The Wager

The Wager

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 226

Del artikel:

(<https://www.facebook.com/sharer/sharer.>

u=<https://www.historie->

online.dk/boger/anmeldelser-

5-5/1700-arene/the-wager)

(<https://twitter.com/home?>

status=. Aktiviteten kan ses

på <https://www.historie->

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-)

[5-5/1700-arene/the-wager\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/the-wager)

in

([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/the-wager&title=)

[mini=true&url=https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/the-wager&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/the-wager&title=)

[5-5/1700-arene/the-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/the-wager&title=)

[wager&title=\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/the-wager&title=)

David Grann

The Wager. En historie om skibbrud, mytteri og mord

Oversat af Søren Vinterberg

Gads Forlag 2024. 395 sider illustreret. 350 kr.

Af Kresten Søe

Krigen om Kaptajn Jenkins' øre

Krigen mellem England og Spanien 1739 til 1748 står nok med det mest besynderlige ophav blandt nyere europæiske opgør. Den udløsende faktor var nemlig angivelig fremvisning af, hvad der blev påstået var en engelsk kaptajns øre, der skulle være afhugget i forbindelse med en spansk inspektion af skibets last for ulovlig kontrabande.

Hændelsen lå dog hele otte år tilbage. Men ikke desto mindre blev den famøse attribut, som var konserveret i sprit, fremlagt for det engelske parlament som bevis for spansk træskhed.

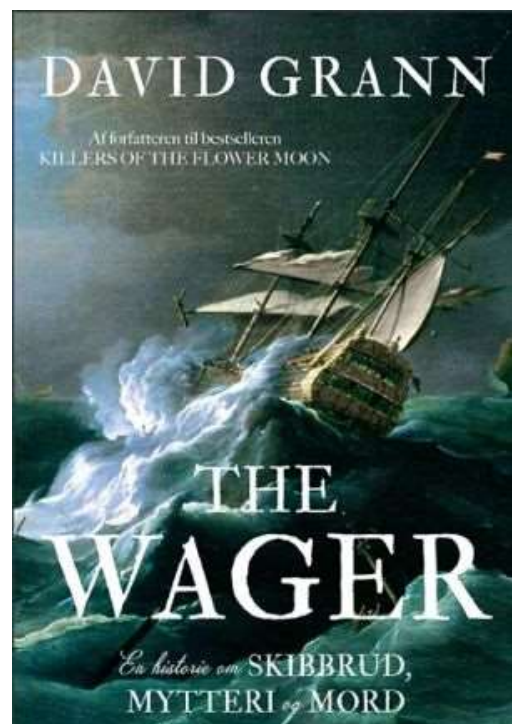
En sådan provokerende fremfærd var naturligvis kun at opfatte som en blodig fornærmelse mod den britiske ære. En uhørt krænkelse, der nødvendigvis måtte følges op af en krig mellem de to stormagter. Fremvisningen blev da også som sådan prompte fulgt op af en krigserklæring mod de formastelige spanioler.

Ni års kamphandlinger uden sejrherre

Den famøse legemsdel var dog kun udløsende årsag, idet den engelsk-spanske krig som så mange andre udsprang af merkantile grunde som følge af engelske kapital- og handelsinteresser i Caribien, hvor også slavehandelen var i spil.

De otte års krig kostede England den nette sum af 43 millioner pund i datidens mønt, men resulterede ikke i sejr for nogen af parterne.

Af samme grund var det ikke blodige afgørende slag, der i eftertiden her tiltrak sig opmærksomheden, men i stedet primært en helt anden tildragelse, der ikke rummede reelle kamphandlinger – nemlig mytteriet på The Wager.'

Fra bogens illustrationer: Wager efter forliset. Malet af Charles Brooking ca. 1744. (Wikipedia)

Kommandør Anson jager den spanske skatteflåde

I september i krigens andet år 1740 fik Kommandør George Anson til opgave at forcere Atlanten og runde Cap Horn med sit flagskib HMS Centurion og en lille eskadre. Dels for at hæрге kysten ved det spanske Chile, dels for at kapre spanske galeoner, der tungt lastet med guld og sølv var vej over Stillehavet mod hjemlandet.

Men farvandet rundt om Cap Horn var kendt som en dødsfælde med sine storme, skær og bølger. Her gik allerede tre af Ansons skibe tabt.

Fortællingen centrerer sig efter nogle indledende kapitler med præsentation af bogens hovedpersoner derefter om The Wager, der efter at have krydset Hornet i brandstorm strandene på klipperne op til en ubeboet gold ø. Øen lå ved Patagoniens kyst og blev senere navngivet Wager Island efter det forliste skib.

En stor del af de oprindeligt ombordværende 120 besætningsmedlemmer og marinesoldater og kaptajnen David Cheap reddede sig dog i land sammen med en del af skibets forsyninger og håndvåben.

På dette tidspunkt var der allerede gået ni måneder fra afrejsen i Portsmouth. Siden da havde også sygdom - blandt andet skørbug - tyndet ud blandt besætningen. Men det skulle blive værre endnu.

Sult, indbyrdes kiv, kliker, mytteri og mord

Oktober 1741 gjorde størstedelen af besætningen under kanoneren Bulkeley oprør mod den stivsindede kaptajn Cheap, der tilsyneladende praktisk talt selvmorderisk ville følge Ansons oprindelige ordrer og begive sig videre op langs Chiles kyst.

Mytteriet opstod sideløbende med indbyrdes stridende klikedannelser og en stadig jagt på mad. Dels i den golde øs natur og dels ved tyverier fra de fælles knappe rationer.

De sultende tyve blev straffet med et utal af piskeslag og forvisning, som yderligere bidrog til at skabe front mod kaptajnen. Sådan gik yderligere seks måneder frem til oktober 1741, hvor Cheap forinden delvist ved en fejltagelse skød og dræbte en af marodørerne.

Resten af mytteristerne bemægtigede sig nu en nystandsats barkasse og satte kursen mod England tilbage over Cap Horn. Året efter i marts 1742 forlod også Kaptajn Cheap med en mindre loyal flok øen i en af Wagers små skibsbåde. Her satte man dog efter Ansons oprindelige instruks kursen mod nord langs Chiles kyst.

De to grupper, som bestod af de sørgelig resterende del af mandskabet, nåede derefter hver for sig henholdsvis til Brasilien i januar 1742 for myteristernes vedkommende, mens Cheap og hans lille gruppe nåede frem til en beboet større chilensk ø juni 1742, hvor et påfølgende langvarigt spansk fangenskab ventede Cheap og hans to tilbageværende ledsagere.

Fra bogens illustrationer: Radering fra 1805. De skibbrudne bygger lejr på Wager Island. (Wikipedia)

Sammenfatning, vurdering og målgruppe

Værket er illustreret med ældre/samtidige malerier og stik i en samlet blok på 14 sider.

Bogens primære og største del af fremstillingen udgøres af rejsen, forliset på Wagerøen, oprør og sult sammesteds samt de stridende gruppers flugt i småbådene. Alt sammen afsluttet med rettergangen i England og de enkeltes hovedpersoners videre skæbne. Begivenhederne her er skildret letlæst, medrivende og spændende.

Dog er det tydelig, at oversætteren har haft en udfordring med det knudret engelske forlæg i de indledende kapitler, hvor hovedaktørerne præsenteres.

Skønhedspletter er også manglende kendskab til datidige maritime termer og gyselige danismer som kapsejede som oversættelse af det engelske capsized i stedet for kæntre eller kuldsejle. På samme måde er eskadron en term, der er knyttet til kavaleri og kampvogne og langt fra maritim sammenhæng.

Men med det sagt har bogen mange spændingsvitaminer, som i høj grad tiltalte mig og på samme måde vil blive slugt af ligesindede yndere af marinehistorisk drama.

Derfor får denne beretning også en ubetinget anbefaling til denne målgruppe herfra. En yderligere kommentar er, at bogen står for filmatisering af Martin Scorsese og Leonardo DiCaprio.

[Historie-online.dk, den 4. september 2024]

SE RELATEREDE ARTIKLER

STRUENSEE

([https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/struensee)

[arene/struensee](https://www.historie-online.dk/boger/alkymist-i-laenker))

([https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/alkymist-i-laenker)

[online.dk/boger/alkymist-i-laenker](https://www.historie-online.dk/boger/alkymist-i-laenker))

([https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/brudte-segl)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/brudte-segl)

[5/1700-arene/brudte-segl](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/brudte-segl))